

Living the LOTUS

Buddhism in Everyday Life

VOL. 155

Founder's Essay

सहयोगी बनाउने तरिका

व्यापार गर्दा कसरी बिकाउने होइनकी किन्ने मान्द्येको मन जितेमा जसरि पनि सफल बन्दौ। मानिसबिचको संबन्ध र सोचाइ पनि एस्तै हो। तर हामी तेस्को ठीक उल्टो गर्दौ र आफ्नो कुरा र सोचाइ अरुलाई जबर्जस्ती लाद्र खोज्दौ। आफुले भने जस्तो नभएसम्म मन शान्त हुँदैन। यो नै स्वार्थिपन हो। एस्टो गरेमा जस्तो सुकै शक्ति लगाए पनि अरुहरु आफुले भने जस्तो गर्ने छैनन।

तेसै भएर म अरुको कुरालाई सम्पुर्णरूपमा लिने गर्दछु। तेस्पछी आफ्नो विचार अरुको विचारसँग कसरी मिलाउने भनेर सोच्छु। तेसो गरेमा जस्ले पनि आफ्नो सम्पुर्ण शक्ति दर्शाउनेछन।

आफुले भने जस्तो गर्न खोजे पनि एकलैले गर्ने कुरा धेरै सिमित हुन्दैन। आफुसँग मिलेर सहयोगी बनेर काम गर्ने कती छन भन्ने कुरा महत्वपूर्ण हुन्दै। “सबैमा बोधिसत्त्व हुन्दै” भनेर पुज्ने मन भएमा स्वार्थ देखाउन पर्ने छैन। अरुसँग मिल्ने मन भएमा अरुपनी हामीसँग मिल्दै जानेछन र अबस्य मन मिल्दै जानेछ।

संस्थापकको निवन्ध ९ / १२४-२५पेज बाट

Living the Lotus
Vol. 155 (August 2018)

प्रकाशक: रिश्शो कोसेइ काइ अंतराष्ट्रीय विभाग
फुमोन मिडिया सेन्टर २-७-१, वादा सुगीनामी कु
टोक्यो १६६-८५३७ जापान
फोन: ८१-३-५३४१-११२४
फ्याक्स: ८१-३-५३४१-१२२४
ई-मेल: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp
प्रमुख सम्पादक: कोइचि साइतो
सम्पादक: एरिको कानाओ
नेपाली संस्करण अनुवाद र सम्पादक: नविन अर्याल
सम्पादन कर्मचारी: अंतराष्ट्रीय विभाग कर्मचारी

रिश्शो कोसेइ काइ सन १९३८ सालमा संस्थापक निवानो निचिनो र नागानुमा म्योकोले सुरु गर्नुभएको शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र र अरु दुइ सुत्र माने सर्बसाधारण बुद्ध धर्मको संस्था हो। हामी बस्ने ठाउँ, काम गर्ने ठाउँमा गौतम बुद्धका उपदेशहरुको आधारलाई व्यबहारमा ल्याएर शान्तिपूर्ण संसार बनाउन चाहने ब्यक्तिहरु यो संस्थामा आबद्ध छन। अहिले अध्यक्ष निवानो निचिको र हामी बौद्धधर्मालु सदस्यहरु राष्ट्र अन्तराष्ट्रीय स्तरमा अरु धर्महरु या परोपकारी संस्थाहरुसँग मिली बुद्धको उपदेश फैलाउन कोसिशा गरिरहेका छौ।

Living the Lotus-Buddhism in Everyday life (शद्धर्म पुन्डरिक सुत्र - दैनिक जिवनमा बुद्ध धर्म) भने शिर्षक हाम्रो दैनिकिमा बुद्धको उपदेश कसरी प्रयोग गर्न सकिन्छ भने कुरा बुझाउन, जसरि हिलोमा पनि कमल फक्त्यको हुन्छ तेस्तै हाम्रो जिवन राम्रो र उद्योगमुलक होस भने कामना सहित राखिएको हो। यो पत्रीका पढेर संसार मनिसहरुको जिवनमा बुद्धको उपदेश उपयोग गर्नकोलागि ईन्टरनेटमा राखिएको छ।

President's Message

आदर गर्ने मन लाज मान्ने मन

by Rev. Nichiko Niwano
President of Rissho Kosei-kai

बुद्धको सल्लाह

यो महिना “आठ सही पथ” को “सही कार्य” को बारेमा सोचौ । बुद्धधर्ममा सही कार्यलाई “सारीरिक, मौखिक र सोचाइ” को कार्य मध्य सारीरिककार्य को सहिकार्य यहाँ भन्दछु । मैले जुनको अंकमा “सही सोचाइ” र “सही वचन” पनि तीन कार्यको एक मनको कार्य र वचनको कार्यको सहिरूपको बारेमा लेखेको थिए ।

अब सारीरिक सही कार्य भनेको के हो सोचौ । “प्राणिको हत्या नगर्ने” “नचोर्ने” “र महिला पुरुष विच अनैतिक संबन्ध नराङ्गे” यि तीन कुरा तै हुन ।

बुद्धधर्ममा “सबै प्राणी हिंसा चाहन्न र मृत्युको डर हुन्छ र आफ्नो र अरुको ज्यान लिनु हुन्न” भनेर भनिएको छ “नाकामुरा गेन अनुबाद, (इवानामी पुस्तक भन्डार) । आफ्नो ज्यान जादा कस्तो हुन्छ, आफ्नो चिज चोरिदिए कस्तो हुन्छ र आफ्नो कसैले अनैतिक संबन्ध राख्ने कस्तो हुन्छ भन्ने सोचियो भने यि कुराहरु गर्न सकिदैन ।

बुद्धले हामीलाई यो संसारको दुखबाट कसरी मुक्त हुने भनेर बाटो देखाउनुहुन्छ र यो दुखको जड के हो भनेर सोच्दा एस्ता कुराहरु हामीलाई सिकाउनुभएको हो ।

यसरी सोच्दा एस्ता कुरा प्रतिबन्धित कुरा हुन भनेर सोच्नु भन्दा पनि कसरी सधै रमाइलो र सुखसाथ बाच्ने प्रकृतिकरूपमा “यि कुरा नविर्सी आफ्नो परिवार र समाजले हासिखुशी बाच्न सक्ने” बुद्धको सल्लाह हो भनेर लिनु पर्दछ ।

“सही कार्य” प्राकृतिकरूपमा

“प्राणिलाई नमार्ने” “नचोर्ने” “अनैतिक संबन्ध नराख्ने” भन्ने कुरा सही कार्य हो र एस्तो कुरा गैर कानुनी कुरा पनि हुन । र एस्तो “गैर कानुनी काम” नगर्नु भनेको सही कार्य हो भन्दा अलि अचम्म लाग्न सक्छ र कानुन माघु पर्द्ध भन्दा पनि सधै प्राकृतिकरूपमा “कष्ट भोग्न नपर्ने कार्य हामीले गर्नु पर्द्ध” भनेर सोच्दा सही होला ।

यहाँ आदर गर्ने मन र लाज मान्ने मन भन्ने कुरालाई बुझ्नु पर्द्ध ।

हामीले बुद्धलाई आदर गरेर “बुद्ध जस्तो हुन सकौ” भनेर भक्ति गर्ने गर्दछौ । तर धेरै जसो आफुमा के नपुगेको जस्तो भान हुन्छ ।

यासुओका मासाहिरोले “आदर गर्ने मन भनेको अर्को अर्थमा अलिकती भए पनि गहिरो भक्ति गर्दै माहानतामा नजिक हुँदै जाने मन हो । तेही भएर आफ्नो आत्मलोचना गरी आफुले गर्न नसकेको कुरालाई लाज मान्ने मन बन्दछ” भनेर भनेक छन (यासुओका मासाहिरो, एक दिन एक शब्द चिची प्रकाषणबाट) र हामीले मुक्ति पाउने त्यहाँबाट अघी हो ।

आत्मलोचना गरी आफुप्रती डर, सैयम र प्रतिबन्ध गर्नु” यसरी लाज मन्ने मन भएमा आफु पुग्न नसकेको डर मानेर देविदेउताको साहारा लिएर कार्य गर्ने मन बन्दछ भनेर पनि भनेका छन । यो कुरा “बुद्धको ज्ञानको शरण परेमा प्रकृतिकरूपमा सही कार्य गर्ने मनिस बनिन्छ” भनेर बुझ्दा हुन्छ ।

र आदर गर्ने मन र लाज मान्ने मनले अघी बढ्नु तै मानिसको प्रवृत्ति हो भनेर भनिन्छ । तेसैले बाटो विराउदा हामीलाई वास्तवको मानिसको बाटोमा लिएर आउने कुरा पनि एहि दुइ बानिहरू हुन ।

“सही कार्य” भनेको “आदर र लाज” को जगमा बसेको बेबहार हो भन्न सकिन्छ र त्यो मन र कार्य हाम्रो दैनिकिमा एक नागरिक देखी देशसम्मको संबन्धलाई सन्तुलन गर्न सक्ने बनाउनु पर्दछ । अहिले बाटो विराउन सकिने सबै कुरामा यो कुरालाई लागु गरी अघी बढ्नु पर्दछ ।

From *Kosei*, August 2018

सही रूपमा जे छ तेही हेर्नाले पाइने खुशी

अरिउना बाटा

मुख्य अफिस सम्पर्क केन्द्र, उलान्बटार

यो प्रवचन २०१८ अप्रिल १५ उलान्बटार शाखाको बुद्ध जयन्तिमा गरिएको हो

बुद्ध जयन्तिको पवित्र दिनमा मलाई यहाँ बोल्न दिनु भएको मध्ये आभारी छु । मेरो नाम अरिउना बाटा हो म १९६६मा जन्मेको हु । मेरो दुइ छोरीहरु छन् । खाद्य संबन्धी काम गर्नु र म अकाउन्टेन्ट पनि हु । २००५मा यहाँको प्रमुख जोरुगुमलाई भेटी यहाँको बुद्ध जयन्ती समाहरोहमा मैले धेरै चोटी भाग लिएको छु । तर सदस्य बनेको थिएन किन भने मलाई सानोदेखी धर्मप्रती तेती मन थिएन र बुद्धप्रती तेती आश्था थिएन । कलेज पास गरेपछी मोडोलिआको ठुलो बुद्ध मन्दिर गान्दन मन्दिरमा त्यहाँको लामासँग बुद्धको बारेमा वहस सम्म गरेको थिए । त्यो बेलामा मैले दर्शन शास्त्रमा राम्रो अंकले पास गरेको मलाई सबै थाहा छ भन्ने घमन्ड थियो । अहिले त्यो सम्झिदा लाज लागेर आउछ ।

कोसेइ काइको कार्यक्रममा भाग लिई जादा बिस्तार बुद्धको उपदेश या कोसेइ काइको कुरा बुझौं जान थाले “पहिला अरु”

“ब्यक्तित्व विकास” “सबैको खुशी” भन्ने जस्ता कोसेइ काइको विचार धेरै राम्रो हो भनेर बुझ्न थाले ।

यहाँको सदस्यको दया माया र होजाले मेरो मन तान्यो र अब अर्को भेट कहिले हुन्छ जस्तो लाग्न थाल्यो । र २००९मा यहाँको सदस्य भए ।

सदस्य भएको केहि दिनमा जोरिगुम प्रमुखले मलाई शिक्षकको काम दिनु भयो । यहाँ आएको धेरै भएको थिएन र मैले “मैले अरुलाई सिकाउन सक्छु कि सक्रिदन होला र केहि थाहा छैन” भनेर भने तर उहाले “सिकाउनु भनेको जानेपछी मात्र होईन कि आफु सिक्दै अरुलाई पनि सिकाउने कुरा ठुलो हो” भनेर भन्नु भयो र मैले हुन्छ भने । तेस्पछी उलान्बटार शाखा र अरु ठाउँमा धर्म प्रचार र पुजा गर्ने तरिकाहरु सिकाउदै गए । र हेड अफिसको “मोडोलिआ नर्सिङ प्रोग्राम”को लागि आप्लिकेशन जम्मा गर्ने यहाँ को हिसाब गर्ने र बायडोलको प्रमुख पनि भए ।

२०११-१२मा हेड अफिसमा लिडर हुने तालिममा पनि भाग लिए र संसारभरिका बोधिसत्त्व साथिहरुलाई भेटे । संसारभरिका सदस्यहरूले जे कुरामा पनि बुद्धधर्मको अभ्यास गरेको देखेर प्रभावित भए र म पनि तेस्तै हुन्छु भन्ने प्रण गरे

२०१७ अक्टोबरमा शिक्षकको लाईसेन्स पाए र यो वर्षको मेदेखी यहाँबाट ३५० किलोमिटर टाढा एर्डेनेट होजा मन्दिरको बुद्ध मुर्ती प्रतिस्थापन गर्नेमा चुनिए । यो कामले गर्दा आफुले आफुलाई गहिरोसँग हेर्ने मौका पाएकोमा आभारी छु ।

जुलाई १ मा एर्डेनेट मन्दिरमा हेड अफिसबाट नयाँ बुद्ध मुर्ती आयो । यो कामको लागि मे ८ र ९ मा उलान्बटार शाखाबाट जोरिगुम प्रमुख, जोरिगुतजि, अकाउन्टेन्ट र म एर्डेनेट होजा मन्दिरमा गयौ ।

हामी त्यहाँ पुगदा त्यहाँअक मानिसहरु आफ्नो कुर्सिबाट पनि नउठी हाम्रो नमस्ते भने । त्यहाँ पुगेपछी पुजा पनि गच्छोउ तर

त्यहाँका सदस्य पुजामा पनि सामेल भएनन र आफै काम गरिरहेका थिए । पुजापछी त्यहाँको प्रमुखसँग धर्म प्रचार, हिसाबकिताब र अरु कुराहरु सोधे । तेसो भने पछी उहा अलि रिसाए जस्तो गरेर “हामीले यहाँ भनेको जस्तो गरी पुजा गरेका छौं धेरै काम गरेका छौं त्यो कुरा किन बुझ्नुहोन् । हिरोसेजी आउँदा हामीलाई कती धन्यबाद दिनुभएको थियो” भनेर भने । उहाको त्यो कुरा सुन्दा अलि नरमाइलो लाग्यो मनमनमा “एती टाढाबाट आएको मान्छे लाई स्वागत गर्नु पर्दैन ?” रिसाए ।

तर त्यो बेलामा अध्यक्षको “राम्रो नराम्रो आफुले फैसला नगरि जे छ त्यो हेर्ने” “फरक कोणबाट हेर्ने र अरुको राम्रो मात्र हेर्ने” भन्ने उपदेश सम्झे । र मन शान्त भयो र एताउता हेर्दे त्यहाँको प्रमुखले आफ्नो सानो नतिलाई लिएर आएका रहेछन भनेर देखे । सधै पुजामा आउने प्रमुखलाई त्यो दिन नाती हेर्न परेर पुजामा नआएका रहेछन भन्ने बुझे । त्यो कुरा थाहा पाएपछी उहाले गरेको कामलाई बुझे र उहाको बुद्धत्व बुझे ।

मार्चमा हुब्स्वर्गमा जादा पनि एस्तै भएको थियो । त्यहाँको प्रमुखलाई मैले भेटेको थिइन र कस्ता होलन भन्ने सोच्दै उहासँग प्रचार गर्न गयौ ।

यो बेलाको धर्म प्रचार जोरिगुम प्रमुखले मलाई गर्नु भनेर भन्नु भएको थियो ।

पोहोर साल यहाँको प्रमुख उलन्बाटरको पुजामा आउन मन छ भनेर भनेका थिए रे । तर त्यो बेलामा उहाले क्यान्सरको उपचार गर्दै हुनाले गाहो होला भनेर जोरिगुमजिले “यो वर्ष तपाईं नआउँदा हुन्छ” भनेर भन्नुभएछ । तर यो कुरा उहालाई अलि चित दुखेको रहेछ र उहाले “अब यो काम छोड्छु” भनेर फोन गर्नु भएछ । तेही भएर म खुस्वर्ग जानु अघी मलाई जोरिगुमजिले त्यहाँको खबर के छ भनेर बुझन पठाउनुभएको थियो ।

एर्देनेट जस्तै म जब त्यहाँ पुगे उहाहारु कुर्सिमा बसेर नै नमस्ते भन्नुभयो । हाम्रो सन्स्कार अनुसार अरुलाई नमस्ते भन्दा उठ्ने चलन छ तर उहाहरुले नउठी नमस्ते भनेको देखेर अचम्म लाग्यो ।

तर मैले त्यहाँको प्रमुखको राम्रो पक्ष के छ भनेर उहाको के राम्रो छ त्यो भन्दू भन्ने चितार गरे । तेस्पछी प्रमुखको रोग निको होस भनेर हामी ८ जना मिलेर पुजा गर्न थाल्यौ । तेसो गर्दा प्रमुखको अनुहार उज्यालो हुँदै आयो । म उलन्बाटर फर्केपछी

उहाले जोरिगुमजिलाई फोन गरेर आफ्नो काम अझै गर्दू भनेर भन्नु भएछ र यो सुनेर धेरै खुशी लाग्यो ।

मैले कोसेइ काइमा आएर यहाँको ज्ञान नसिकेको भए मैले तेस्तो चितार गर्न सक्ने थिइन होला भन्ने लाग्यो । एस्तो गर्न सकेको पनि “अहिलेलाई महत्व दिने, सही हेराइ, अनि जे छ तेही हेर्ने” को महत्व बुझेर नै हो ।

पोहोर साल प्रशिक्षकको लाईसेन्स पाउन पढेको कुराले गर्दा पितृको नामको महत्व बुझ्दै गए । पहिला “परलोक हुनु भएको आमाको पित्री नाम राखेर पुजा गर्नुस्” भनेर धेरै चोटी जोरिगुमजिले भन्नु भएको थियो । तर पित्री नाम भनेको के हो के हो जस्तो लागेर “पछी गरौला” भनेर टार्थे । तर यो लाईसेन्स पाएपछी एस्को महत्व बुझ्न थाले र आमाको पित्री नाममा पुजा गर्न थालेको छु ।

अहिले म उलन्बाटर शाखाको पित्री नाम राख्ने र बुद्ध मुर्ती राख्ने काम गर्दै आएको छु । पहिला आफुलाई जस्तो मन लाग्यो तेस्तै गरी पुजा गर्ने गर्थे । तर अहिले म पित्री नाम चाहने मान्छेको काम गरेर हेड अफिसमा सम्पर्क गरेर उहाको पित्री नाम दिने गरेको छु । र अहिले उहाहरुकोनिम्ति अफुनै पित्री पुजा पनि गर्ने चितारमा छु । पित्री नाममा पुजा गर्न पाएको आभारी छु” भनेको खबर सुन्दा मनमा आनन्द आउछ ।

पोहोर साल एर्देनेट होजाको एक मान्छेको पित्री नाम दिनमा केहि कारणबस ढिला हुन गयो । एसपाली प्रचार कार्यक्रममा यहाँ आइ पित्री नाम दिएर उहासँग बसेर पुजा पनि गरे । उहाले अहिले त्यो पित्री नाम पाएकोमा आभारी र अहिले पनि बुद्ध जयन्ती पुजा गरिरहनु भएको छ भन्ने सुनेर खुशी लाग्यो ।

म यहाँको सदस्य हुनुअधी अरुकोअगाडी लाज लाग्ने खालको र धन्यवाद पनि भन्ने सक्ने खालको थिए । र कसैलाई महत चहिए पनि लाज लागेर महत गर्न सकिदनथे ।

अहिले यहाँको सदस्य भएको १० वर्ष भयो र यहाँको होजामा बस्दाबस्दा आफ्नो चितारहरु प्रष्टरूपमा भन्न सक्ने भएको छु । जस्तो कि बसमा चडाका कसैको भाडा पुगेन भने मैले दिने गरेको छु । महत गर्न केहि लाज लाग्दैन । र धेरै भन्दा धेरैलाई कोसेइ काइको उपदेश लिएर सुखी हुन भनेर प्रचार पनि गर्दछु ।

अहिलेसम्म मैले ५ जनालाई यहाँको बारेमा बुझाउन दोजोमा

लिएर आएको छु । तर कामले गर्द धेरै मान्छे दोजोमा आउदैनन ।
तर म पनि यहाँको सदस्य हुन धेरै समय लागेको थियो र उहाहरु
आआफ्नो कुरा मिलाएर यहाँको सदस्य नहुनजेल म परखिनेछु ।

एर्देनेटमा बुद्ध प्रतिश्थापन गर्नकोनिम्ति विषेश साहयता
गरेकोमा छुट्टै दान-बाक्स बनाएर दान दिने बेवस्था गरिएको छ
। र हेड अफिसमा गरिने पुजाको लागि एर्देनेट होजाबाट २
जानालाई बोलाएर पुजा गर्ने तरिका सिकायौ । एर्देनेट प्रमुखको
विचारलाई महत्व दिएर सकेसम्मको सहयोग गर्ने छौ ।

उपदेशले गर्दा म पहिला भन्दा खुशी र मेरो मन हलुका
भएको छ । अझै उपदेश सिकेर अभ्यास गर्ने छु । मलाई एस्तो
सुन्दर ठाउँमा लिएर आउनुभएको जोरिगुम प्रमुखजिप्रती
आभारी छु । अनि सधै मलाई सहयोग गर्ने संघलाई धेरै धेरै
धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

पुजा गर्दा पुजा प्रमुखको भूमिकामा बाटाजि

सद्धर्म तृपाठको सारांस र मुल अर्थ

तेसपछी दाइसोउगेनले बुद्धलाई “मैले सिधै बुद्ध बन्नकोलागि कस्तो ध्यान गर्न पर्ला ?” भनेर सोधे । तेसको जबाफ यसरी दिइएको छ ।

यथार्थ अनि सुन्यता

“अतौल्य उपदेश बुद्धनाले नै सबैलाई सबैभन्दा ठुलो ज्ञान दिलाउने छ । त्यो भनेको कस्तो हो भन्दा तलका कुरा बुद्ध जरुरी छ ।

मतलब (यो संसारमा सबै चिज समान हुन र सबै मिलेर सन्तुलन भएको हुन्छ) भन्ने कुरा हो । हामीले आखाले देखे चिज ठुला, साना, बाचेका, मरेका, चलेका, नचलेका वस्तु देखदा फरकफरक लाग्न सक्छ तर यि सबैको आधार भनेको सुन्यता हुन तेसैले समान हुन यि सबै धर्म भन्ने सत्यमा आधारित हुन्छन भन्ने कुरा बुद्ध्नु पर्दछ ।

यो कुरा (सबै वस्तु सुन्यता) भनिने कुरा हो ।

सुन्यता भनेको सबै चिजको आधार नियम अनुसार अस्तित्व बोकेका हुन्छन र कुनै पनि कुरा अनन्तको लागि हुँदैन भन्ने यथार्थ हो । भन्नुको अर्थ कुनै पनि चिज केहि पनि होइनन । र सबै चिज वास्तवमा उस्तै हुन भन्ने हो । र यो सुन्यतामा (सबै सन्तुलित) भएर बसेको पनि भन्न सकिन्छ ।

सबै चिज हुर्किदै विकास हुँदै सन्तुलित हुँदै दृढतापूर्वक हुनु भनेको आदर्शको अवस्था हो ।

बुद्धले “तर यो सत्यलाई नबुझी आफ्नो आखाअधिको कुरा मात्र हेरी यो राम्रो यो आफुलाई फाइदा यो नोक्सान भनी

हिसाब गरेर नकारात्मक मनले हेरेर धेरै अकर्म गर्ने गर्दछौ र धेरै दुख पाउने गर्दछौ र कहिले पनि यो गलत कुराबाट टाढा जान सक्दैनौ । बोधिसत्त्वहरु तपाईंहरुले यो कुरा राम्रोसँग बुझेर सबै प्राणिप्रती दया गरी सबैलाई सम्पुर्णरूपमा मुक्ती दिलाउद्दू भनेर प्रण गर्नुहोस । यो कुरा हासिल गर्न सबैकुराको जड के हो भनेर बुद्ध धेरै ध्यान गर्न जरुरी छ” भनेर भने ।

यसरी मानिसको पिडाको जड के हो र तेसलाई कसरी मुक्ती दिलाउने भनेर बोधिसत्त्वलाई आधारभूत शिक्षा दिएक छन । र आखाले देखे यथार्थ र असमानता र परिवर्तन हुने कुरालाई बुद्ध्नु भनेर तलको शिक्षा दिएक छन ।

अतौल्य उपदेश नै केबल एक उपदेश

“धेरैको आकृति, प्रकृति, इक्षको रूप के हो भनेर गहिरेर बुद्ध जरुरी छ । विभिन्न मानिसका आकृति, प्रकृती र इक्षा विभिन्न हुन्छन र उनिहरुलाई दिन पर्ने उपदेश पनि अवस्य विभिन्न हुन पर्दछ ।

तर एस्ता अनगिन्ती फरक उपदेश पनि केबल एक सत्य (धर्म) बाट नै आधारित हुन्छ । त्यो केबल एक सत्य भनेको अनेक रूपमा पनि कुनै भेदभाद नगरि सबै एकै हुन भनेर भनेमा

एसलाई वास्तविक रूप भनेर भनिन्छ”

यहाँ बुद्धधर्ममा वास्तविकताको अर्थ प्रष्टसँग भनिएको छ । धेरै जसो वास्तविकतालाई सङ्कल रूप भनेर मात्र बुझिने गरिन्छ तर यहाँ वास्तविकता भनेको धेरै गहिरो कुरा हो भनेर बुद्ध जरुरी छ । तेही भएर साधारण मान्देको निम्ति वास्तविकता भनेको के हो बुद्ध धेरै गाहो हुन्छ ।

दाइसोउगेनले बुद्धलाई अझै यसरी सोधदछन्, “बुद्ध तपाईंले

फेरी अतौल्य उपदेश बुझाउनुभयो (आधारभुतरूपमा अहिलेसम्मको उपदेश भन्दा फरक छैन भन्ने मेरो बुझाइ छ) तर अहिलेसम्मको उपदेश भन्दा के फरक छ भन्ने र तेसलाई अझ राम्रो बनाएमा तुरन्ते सबैभन्दा गहिरो ज्ञान प्रस गर्न सकिन्छ होला ?”

र बुद्धले यसरी तेसको उत्तर दिनु भयो ।

४० वर्ष भए तर अझै सत्यलाई बुझेको छैन

“मैले पिपलको बोटमुनी बुद्धत्व प्राप्त गरेर संसारको कुराहरु नियल्दा अहिले सबै प्राणिलाई त्यो ज्ञानको उपदेश दिनु ठीक होला जस्तो लाग्दैन । र प्राणिको आकृति, प्रकृति, इक्षालाई हेरेर तेसलाई ठीक हुने उपदेश दिएर मुक्ति दिलाउन मन छ ।

यसरी प्रतेक प्राणिको कुरा हेरेर उपदेश दिई जादा धर्मको सत्य के हो भन्ने कुरा बुझाउने मौक मिल्दैन र यो ४० वर्षमा पनि वास्तविक सत्य के हो भन्ने कुरा बुझाउन सकेको छैन ।

मैले यहाँ भनेको कुरा सबै सत्यमा आधारित छ । तर पानी पनि सबै पानी हो तर, छहरा, झरणा, पोखरी या समुन्द्र फरक भए जस्तै मेरो उपदेश पनि पहिला विच र अहिले दुरुस्त उस्तै हो भनेर भन्न म सकिन्दैन ।

शब्दहरु हेर्दा उस्तै लागे पनि तेसको अर्थको गहराइ फरक हुन्छ ।

सबै बुद्धधर्मको सत्य भनेको केवल एक हो । र त्यो एक सत्यलाई धेरै भन्दा धेरै मान्द्येलाई मिल्ने गरी उपदेश दिन सकिन्छ । र बुद्धको वास्तविकता भनेको पनि केवल एक हो र त्यो एक कुरा नै अनेक कुरामा परिवर्तन हुन सक्छ । मतलब यो एकदम रहस्यमय भुमिमा हुन्छ । देख्ने या सुन्ने मान्द्ये मात्र होइन कि बोधिसत्त्व प्राप्त गरेका मान्द्येले पनि यो भुमिको बारेमा बुझन सक्दैनन । यो भुमी त खाली बुद्ध भए पछी मात्र बुझनेछन । एस्तो बुद्धको उपदेश लिन हामीले यहाँ भनेको अतौल्य उपदेशलाई गहिरेर बुझेर तेस्लाई अपनाउनु पर्छ ।

ए यो त एस्तो पो हो त (सबै सुन्यता र एक सत्यमा आधरित) भन्ने थाहा पाएमा यो बुझन सकिन्छ । तर त्यो खाली मुल कुरा हुन तर विस्तारमा बुझ्ने भन्ने मान्द्ये कोही छैनन । सबै बुझन बुद्धको जस्तो बुद्धी नभएसम्म असम्भव छ । तेस्तो भएमा हामी बुद्ध नै हुनेछ्न ।

तेही भएर सद्वर्म पुन्डरिक सुत्रमा बुद्धले “वास्तविक रूप बुझन बुद्ध र बुद्धजस्ताको विच गहिरो चिन्तन हुन पर्छ” भनेर भनेक छन ।

तर यो कुरा सुनेर हामीले हरेस खाने अवस्था भने छैन । बुद्धका एक नम्बरका चेला सारीपुत्तले पनि अतौल्य उपदेशबाट बुद्धत्व प्राप्त गर्न सकेका थिएनन ।

तेही भएर बुद्धले एसपछी सद्वर्म पुन्डरिकको उपदेश दिएर सबै प्राणिलाई बुद्धत्व प्राप्त गर्न सिकाउनुभयो । तेही भएर अहिले अतौल्य उपदेश नबुझे पनि केहि फरक पर्दैन । यहाँ सबै चिजको वास्तविक रूप भनेको के हो भन्ने कुरा अलिअली दिमागमा राख्न सकेमा तेही नै ठुलो हुनेछ ।

सही कार्यको महत्व

अगस्ट आयो कि “युद्ध” र “शान्ति” भन्ने दुइ कुराहरु मनमा आउद्ध।

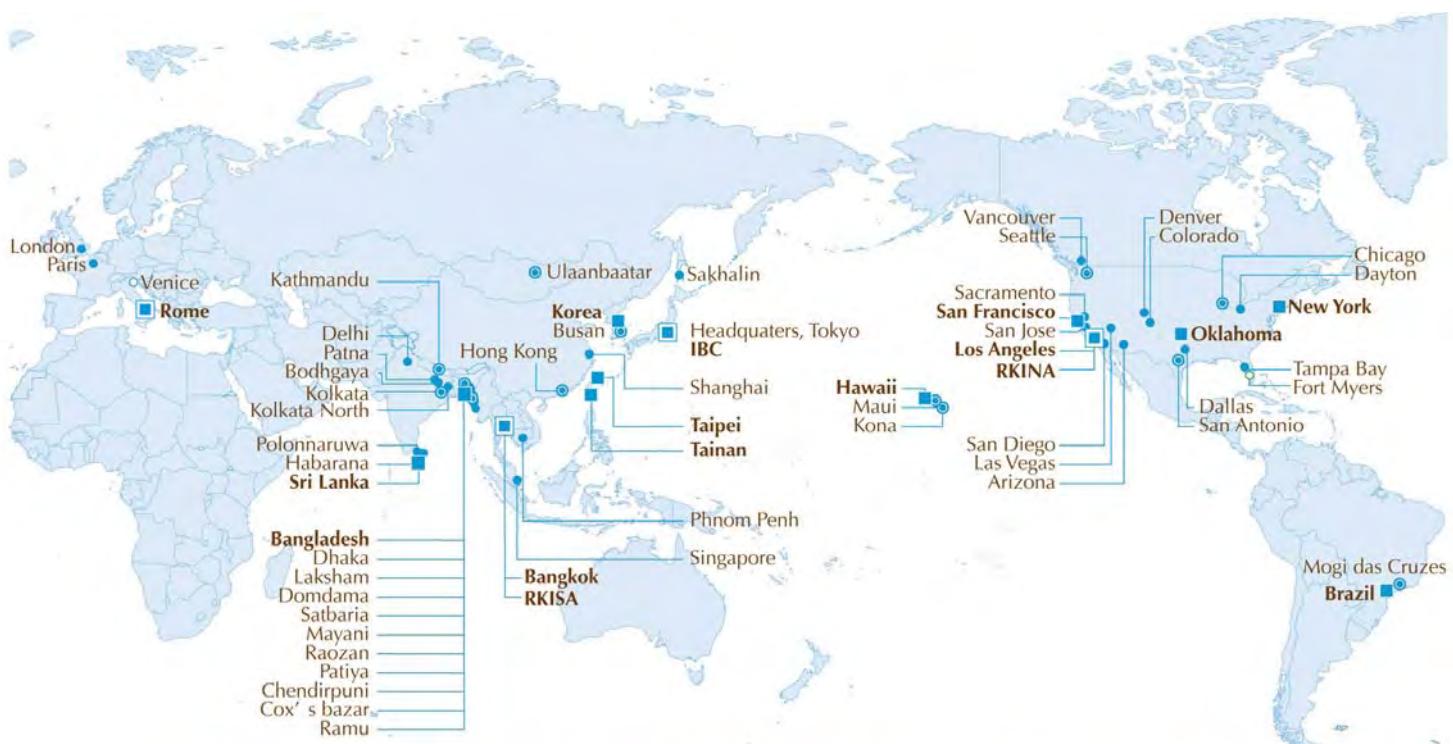
हिरोसिमा र नागासाकिमा “परमाणु बम”को दिन मानिन्छ र तेस्वाट ज्यान गुमाएका मानिसहरुको आत्मा शान्तिको निम्ति मौन धारण गरिन्छ। “आत्माले शान्ति पाओस एस्तो गल्ती अब कहिले हुँदैन” भनेर।

धर्मालुहरुले शान्तिको निम्ति भनेर १९८६मा इटालिको अस्सिसिमा “विश्व शान्ति कामना” भन्ने भेला गराए र अहिले पनि यो भेला अगस्टमा गरिन्छ।

अधक्षयले यो महिना “सही कार्य भनेर पुज्ने र लाज मान्ने” मन र सही कार्यले बेक्ती देखी देशसम्मको संबन्ध सन्तुलन गर्नु महत्वपूर्ण हुन्दै” भनेर सिकाउनु भएको छ।

आफु र नजिककाले सही कार्य गरेमा शान्ती नजिक पुग्ने छौ।

रिश्तो कोसेइ काइ अन्तराष्ट्रय विभाग निर्देशक
कोइचि साइतो

RISSHO KOSEI-KAI INTERNATIONAL BRANCHES

We welcome comments on our e-newsletter Living the Lotus. Please send us your comments to the following e-mail address.
E-mail: living.the.lotus.rk-international@kosei-kai.or.jp

Rissho Kosei-kai Overseas Dharma Centers 2018

Rissho Kosei-kai International

Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo, Japan
Tel: 81-3-5341-1124   *Fax:* 81-3-5341-1224

Rissho Kosei-kai International of North America (RKINA)

2707 East First Street Suite #1 Los Angeles CA 90033 U.S.A.
Tel: 1-323-262-4430   *Fax:* 1-323-262-4437
e-mail: info@rkina.org   <http://www.rkina.org>

Branch under RKINA

Rissho Kosei-kai of Seattle's Buddhist Learning Center

28621 Pacific Highway South, Federal Way,
WA 98003 U.S.A.
Tel: 1-253-945-0024   *Fax:* 1-253-945-0261
e-mail: rkseattlewashington@gmail.com
<http://buddhistlearningcenter.org/>

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Antonio

6083 Babcock Road, San Antonio, TX 78240, U.S.A.
P.O. Box 692148, San Antonio, TX78269, USA
Tel: 1-210-561-7991   *Fax:* 1-210-696-7745
e-mail: dharmasanantonio@gmail.com
<http://www.rkina.org/sanantonio.html>

Rissho Kosei-kai of Tampa Bay

2470 Nursery Road, Clearwater, FL 33764, U.S.A.
Tel: (727) 560-2927   *e-mail:* rktampabay@yahoo.com
<http://www.buddhismtampabay.org/>

Rissho Kosei-kai of Vancouver

Rissho Kosei-kai Buddhist Church of Hawaii
2280 Auhuhu Street, Pearl City, HI 96782, U.S.A.
Tel: 1-808-455-3212   *Fax:* 1-808-455-4633
e-mail: info@rkhawaii.org   <http://www.rkhawaii.org>

Rissho Kosei-kai Maui Dharma Center

1817 Nani Street, Wailuku, HI 96793, U.S.A.
Tel: 1-808-242-6175   *Fax:* 1-808-244-4625

Rissho Kosei-kai Kona Dharma Center

73-4592 Mamalahoa Highway, Kailua-Kona,
HI 96740 U.S.A.
Tel: 1-808-325-0015   *Fax:* 1-808-333-5537

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Los Angeles

2707 East First Street, Los Angeles, CA 90033, U.S.A.
Tel: 1-323-269-4741   *Fax:* 1-323-269-4567
e-mail: rk-la@sbcglobal.net   <http://www.rkina.org/losangeles.html>

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Arizona

Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Colorado
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of San Diego
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Las Vegas
Rissho Kosei-kai Buddhist Center of Dallas

Rissho Kosei-kai of San Francisco

1031 Valencia Way, Pacifica, CA 94044, U.S.A.
Tel: 1-650-359-6951
e-mail: info@rksf.org   <http://www.rksf.org>

Rissho Kosei-kai of Sacramento

Rissho Kosei-kai of San Jose

Rissho Kosei-kai of New York

320 East 39th Street, New York, NY 10016 U.S.A.
Tel: 1-212-867-5677   *Fax:* 1-212-697-6499
e-mail: rkny39@gmail.com   <http://rk-ny.org/>

Rissho Kosei-kai of Chicago

1 West Euclid Ave., Mt. Prospect, IL 60056 U.S.A.
Tel : 1-773-842-5654   *e-mail:* murakami4838@aol.com
<http://home.earthlink.net/~rkchi/>

Rissho Kosei-kai of Fort Myers

<http://www.rkfmyersbuddhism.org/>

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Oklahoma

2745 N.W. 40th Street, Oklahoma City, OK 73112 U.S.A.
Tel & Fax: 1-405-943-5030
e-mail: rkokdc@gmail.com   <http://www.rkok-dharmacenter.org>

Rissho Kosei-kai, Dharma Center of Denver

1255 Galapago Street, #809 Denver, CO 80204 U.S.A.
Tel: 1-303-446-0792

Rissho Kosei-kai Dharma Center of Dayton

425 Patterson Road, Dayton, OH 45419 U.S.A.
<http://www.rkina-dayton.com/>

Risho Kossei-kai do Brasil

Rua Dr. José Estefno 40, Vila Mariana, São Paulo-SP,
CEP 04116-060 Brasil
Tel: 55-11-5549-4446 / 55-11-5573-8377
Fax: 55-11-5549-4304
e-mail: risho@terra.com.br   <http://www.rkk.org.br>

Risho Kossei-kai de Mogi das Cruzes

Av. Ipiranga 1575-Ap 1, Mogi das Cruzes-SP,
CEP 08730-000 Brasil
Tel: 55-11-5549-4446 / 55-11-5573-8377

Rissho Kosei-kai of Taipei

4F, No. 10 Hengyang Road, Jhongjheng District,
Taipei City 100 Taiwan
Tel: 886-2-2381-1632   *Fax:* 886-2-2331-3433
<http://kosei-kai.blogspot.com/>

Rissho Kosei-kai of Tainan

No. 45, Chongming 23rd Street, East District,
Tainan City 701 Taiwan
Tel: 886-6-289-1478   *Fax:* 886-6-289-1488

Korean Rissho Kosei-kai

6-3, 8 gil Hannamdaero Yongsan gu, Seoul, 04420, Republic of Korea
Tel: 82-2-796-5571   *Fax:* 82-2-796-1696
e-mail: krkk1125@hotmail.com

Korean Rissho Kosei-kai of Busan

3F, 174 Suyoung ro, Nam gu, Busan, 48460, Republic of Korea
Tel: 82-51-643-5571   *Fax:* 82-51-643-5572

Branches under the Headquarters**Rissho Kosei-kai of Hong Kong**

Flat D, 5/F, Kiu Hing Mansion, 14 King's Road,
North Point, Hong Kong, Republic of China

Rissho Kosei-kai of Ulaanbaatar

15F Express tower, Peace avenue, khoroo-1, Chingeltei district,
Ulaanbaatar 15160, Mongolia
Tel: 976-70006960   *e-mail:* rkkmongolia@yahoo.co.jp

Rissho Kosei-kai of Sakhalin

4 Gruzinski Alley, Yuzhno-Sakhalinsk
693005, Russian Federation
Tel & Fax: 7-4242-77-05-14

Rissho Kosei-kai di Roma

Via Torino, 29-00184 Roma, Italia
Tel & Fax : 39-06-48913949   *e-mail:* roma@rk-euro.org

Rissho Kosei-kai of the UK

Rissho Kosei-kai of Venezia
Rissho Kosei-kai of Paris

International Buddhist Congregation (IBC)

Fumon Media Center 3F, 2-7-1 Wada, Suginami-ku, Tokyo, Japan
Tel: 81-3-5341-1230   *Fax:* 81-3-5341-1224
e-mail: ibcrk@kosei-kai.or.jp   <http://www.ibc-rk.org/>

Rissho Kosei-kai of South Asia Division

201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang
Bangkok 10310, Thailand
Tel: 66-2-716-8141   *Fax:* 66-2-716-8218

Rissho Kosei-kai International of South Asia (RKISA)

201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang
Bangkok 10310, Thailand
Tel: 66-2-716-8141   *Fax:* 66-2-716-8218
e-mail: thairissho@csloxinfo.com

Branches under the South Asia Division**Rissho Kosei-kai of Delhi**

77 Basement D.D.A. Site No. 1, New Rajinder Nagar, New Delhi
110060, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata

E-243 B. P. Township, P. O. Panchasayar, Kolkata 700094, India

Rissho Kosei-kai of Kolkata North

AE/D/12 Arjunpur East, Teghoria, Kolkata 700059,
West Bengal, India

Rissho Kosei-kai of Bodhgaya

Ambedkar Nagar, West Police Line Road
Rumpur, Gaya-823001, Bihar, India

Rissho Kosei-kai of Kathmandu

Ward No. 3, Jhamsilhel, Sancepa-1, Lalitpur,
Kathmandu, Nepal

Rissho Kosei-kai of Phnom Penh

#201E2, St 128, Sangkat Mittapheap, Khan 7 Makara,
Phnom Penh, Cambodia

Rissho Kosei-kai of Patna

Rissho Kosei-kai of Singapore

Thai Rissho Friendship Foundation

201 Soi 15/1, Praram 9 Road, Bangkok, Huaykhwang
Bangkok 10310, Thailand
Tel: 66-2-716-8141   *Fax:* 66-2-716-8218   *e-mail:* info.thairissho@gmail.com

Rissho Kosei-kai of Bangladesh

85/A Chanmari Road, Lalkhan Bazar, Chittagong, Bangladesh
Tel & Fax: 880-31-626575

Rissho Kosei-kai of Dhaka

House#408/8, Road#7(West), D.O.H.S Baridhara,
Dhaka Cant.-1206, Bangladesh
Tel: 880-2-8413855

Rissho Kosei-kai of Mayani

Mayani(Barua Para), Post Office: Abutorab, Police Station: Mirshari,
District: Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Patiya

Patiya, sadar, Patiya, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Domdama

Domdama, Mirsarai, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Cox's Bazar

Ume Burmese Market, Main Road Teck Para, Cox'sbazar, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Satbaria

Satbaria, Hajirpara, Chandanish, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Laksham

Dupchar (West Para), Bhora Jatgat pur, Laksham, Comilla,
Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Raozan

West Raozan, Ramjan Ali Hat, Raozan, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Chendipuni

Chendipuni, Adhunagor, Lohagara, Chittagong, Bangladesh

Rissho Kosei-kai of Ramu**Rissho Kosei Dhamma Foundation, Sri Lanka**

No. 628-A, Station Road, Hunupitiya, Wattala, Sri Lanka
Tel: 94-11-2982406   *Fax:* 94-11-2982405

Rissho Kosei-kai of Habarana

151, Damulla Road, Habarana, Sri Lanka

Rissho Kosei-kai of Polonnaruwa**Other Groups**

Rissho Kosei-kai Friends in Shanghai